

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 12709-03-16 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

בפני כבוד השופט הישארם אבו שחאדה

**בעניין: המאשימה - מדינת ישראל
פרקליטות מחוז מרכז (פלילי)
על ידי עוה"ד שחף קליימן שמעוני**

נגד

הנאשמים:

**1. איתן זילביגר
על ידי עוה"ד שמשון וייס**

**2. אבישי הרט
על ידי עוה"ד ארז אבוהב**

**3. יאיר יחיאל
על ידי עוה"ד מאירה אזרד**

**4. דלק תעשיות בע"מ
על ידי עוה"ד גיל דחוח**

**5. ראובן מתוק
על ידי עוה"ד גבי שחר**

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

גזר דין

כתב האישום ותמצית הכרעת הדין

1. כתב האישום כולל חמישה נאשמים. נאשמת 4 (להלן: **חברת דלק**) עוסקת בייצור שמני סיכה. במועדים הרלבנטיים לכתב האישום, נאשם 1 (להלן: **איתן**) היה המנהל הכללי של חברת דלק. הנאשם 2 (להלן: **אבישי**) היה סמנכ"ל ההנדסה בחברת דלק ומתוקף תפקידו אחראי על הבטיחות וניהול האחזקה במפעל. נאשם 3 (להלן: **יאיר**) נשכר על ידי חברת דלק לתפקיד של ממונה בבטיחות חיצוני לחברה בהיקף של 96 שעות חודשיות. הכשרתו של יאיר כוללת, בין השאר, היותו מדריך עבודה בגובה ומדריך מוסמך מטעם משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה.
2. על פי עובדות כתב האישום, נאשם 5 (להלן: **ראובן**) הינו מסגר ומלגזן במקצועו ושימש כקבלן משנה וכ"קבלן הבית" של חברת דלק בכך שבמשך מספר שנים, עובר לאירוע מושא כתב האישום, ביצע עבודות תחזוקה וייצור עבור חברת דלק.
3. בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, החליטה חברת דלק להחליף את גג האסבסט של מחסן השמנים שלה (להלן: **המחסן**) לגג שיכוסה עם לוחות פח איסכורית (להלן: **העבודה**). פעולה זו מהווה פעולת "בנייה" כמשמעות מונח זה בסעיף 1 לפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], תש"ל-1970. גג המחסן הינו דו שיפועי, באורך 40 מטר וברוחב של 30 מטר, כאשר שני שליש ממנו עשוי מלוחות אסבסט שבירים עם חלונות אור מפלסטיק שביר. שליש משטח הגג הוחלף מספר שנים קודם לכן ועשוי מפח איסכורית. גובה גג המחסן בנקודה הגבוהה הינו כ-6 מטרים (להלן: **הגג**).
4. חברת דלק שימשה כ"מבצעת בנייה" ביחס לעבודה וזאת כמשמעות המונח בתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה) התשמ"ח-1988. אבישי ויאיר מתוקף תפקידם ואחריותם כנושאי הבטיחות במפעל צריכים היו לפקח על ביצוע העבודה. בנוסף, איתן אבישי ויאיר היו צריכים למנות ולוודא מינוי של מנהל העבודה כפי שנדרש על פי דין, אך בפועל לא מונה מנהל עבודה ולא נשלחה הודעה על מינוי מנהל העבודה כנדרש על פי דין.
5. אבישי מינה את ראובן להיות אחראי על החלפת גג האסבסט של המחסן בלוחות פח מאסכורית וזאת על אף שידע שלראובן אין הכשרה לעבודה בגובה. יאיר ואיתן לא הביעו כל

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

- התנגדות למינוי האמור. ראובן, בתורו, גייס עובד חיצוני לחברת דלק בשם מאג'ד אבו גאנם (להלן: **מאג'ד**) וכן עובדים נוספים על מנת לסייע לו בהחלפת הגג.
6. עובר למועד תחילת ביצוע העבודה, לא נערך תכנון של העבודה על ידי ראובן והוא גם לא העביר לאבישי ויאיר, תכנון עבודה, רשימת ציוד, רשימת עובדים ואישורי הדרכות. כמו כן, לא נערך פיקוח ראוי על ידי אבישי ויאיר על עבודתו של ראובן וזאת בניגוד לנהלים הפנימיים של חברת דלק. העבודות במחסן החלו ביום 6.10.13, כאשר במהלך העבודה עלו עובדים שונים וביניהם מאג'ד על הגג עצמו, ובין השאר, פירקו מהגג לוחות אסבסט וכן העלו אל הגג לוחות פח איסכורית וזאת ללא ציוד בטיחות תיקני.
7. לפי עובדות כתב האישום, העבודה בוצעה: מבלי שהעובדים עברו הדרכה בדבר מניעת סיכונים והגנה מפניהם באמצעות בעל מקצוע מתאים באשר לביצוע העבודה; מבלי שנוהל במקום פנקס הדרכה ובו תיעוד של העובדים שעברו הדרכה, מועדי ההדרכה, בוגרי ההדרכה וכשירותו של המדריך; מבלי שנמסר לעובדים במקום תמצית בכתב של הסיכונים הכרוכים בעבודה שבה הם מועסקים; מבלי שהותקנו כבלים או אמצעים אחרים אליהם ניתן להתחבר עם רתמת בטיחות בעת שמבוצעת עבודה על הגג.
8. למרות שאבישי ויאיר נכחו במפעל בעת שבוצעה בו העבודה, הם לא ביצעו פיקוח ראוי על ראובן והעובדים ולא מנעו מהעובדים לעלות על הגג ללא אמצעי בטיחות. מאג'ד ביצע את העבודה על הגג ללא אמצעי בטיחות, ללא קסדה כמתחייב בתקנות הבטיחות בעבודה (ציוד מגן אישי) התשנ"ז-1997 ומבלי שנעשה שימוש בלוחות דריכה או ברתמות בטיחות. מאג'ד גם דרך ישירות על גג המבנה העשוי ברובו מלוחות אסבסט ובחלקיו חלונות אור המהווים שניהם "חומר שביר" כמשמעות מונח זה בתקנות הבטיחות בעבודה (עבודה על גגות שבירים או תלולים) התשמ"ו-1986.
9. במהלך ביצוע העבודה אבישי ויאיר ידעו כי אין ציוד בטיחות אישי מתאים לעובדים וכי העבודה מבוצעת על הגג ללא אמצעי בטיחות אך חרף זאת לא הפסיקו את העבודה ולא דאגו שתבוצע בצורה בטיחותית.
10. בתאריך 8.10.13 בשעה 12:00 לערך, עלה מאג'ד באמצעות פיגום נייד מאולתר ולא בטיחותי על גג המחסן לצורך ביצוע העבודה. במהלך העבודה, מאג'ד דרך על אחד מחלונות האור העשויים מפלסטיק ושנשבר או דרך בחלל שנוצר לאחר הסרת לוח אסבסט. עקב כך, מאג'ד נפל מגובה של כ-6 מטר אל רצפת הבטון של הקומה השנייה של המחסן.

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

11. כתוצאה מהנפילה איבד מאג'ד את הכרתו ונגרמו לו החבלות הבאות: חבלת ראש קשה; שברים מרובים בפנים; קרעים בקרקפת ודמם; שבר בארובת עין ימין עם דימום ניכר מהסינוסים וקרע בעין ימין שגרם לאובדן עין ימין וחוסר ראייה בעין שמאל; שברים בשורשי כפות הידיים; שבר בכתף ימין; שבר באגן; שברים בחוליות עמוד השדרה.
12. מאג'ד אושפז כחודשיים בבית חולים "שיבא" משם הועבר ל"בית לוינסטיין" להליכי שיקום לתקופה של כחצי שנה כשהוא מתנייד באמצעות כיסא גלגלים, זקוק לעזרה, נעזר בכדורי הרגעה וסובל מחוסר ראייה וכאבים מפגיעותיו. בעקבות פגיעותיו, ביום 1.1.15 נקבעה למאג'ד דרגת נכות יציבה בשיעור של 100% על ידי המוסד לביטוח לאומי.
13. לאחר שמיעת הראיות, כל אחד מהנאשמים הורשע בביצוע עבירה של גרימת חבלה ברשלנות לפי סעיף 341 לחוק העונשין, התשל"ז – 1977 (להלן: **חוק העונשין**).
14. בהכרעת הדין נקבע בתמצית כדלקמן:
 - א. כל אחד מהנאשמים (איתן, אבישי, יאיר, חברת דלק וראובן) הפר חובת זהירות מושגית וקונקרטית כלפי מאג'ד ולמעשה חב באחריות "אישית" על אירוע הנפילה.
 - ב. חברת דלק חבה באחריות "אישית" כלפי מאג'ד בשל היותו "הבא במקרקעיה", בשל היותה "מבצע הבניה" ובשל היותה "המעביד" של מאג'ד.
 - ג. חברת דלק היא "המעביד" של איתן, אבישי, יאיר, ראובן ומאג'ד. מכוח אותה קביעה, נקבע שלעניין התיק הפלילי שבפניי, איתן, אבישי, יאיר וראובן חבים בחובת זהירות "אישית" כלפי מאג'ד מכוח העיקרון של האחריות של עובד א' (איתן, אבישי יאיר וראובן, וכמובן, הכוונה לכל אחד מהם בנפרד) כלפי עובד ב' (מאג'ד) שכפוף לו ונתון לפיקוחו.
 - ד. די באחריות ה"אישית" של כל אחד מהנאשמים כלפי מאג'ד, וההפרה של אותה אחריות, על מנת להרשיעו בדין.
 - ה. הרבה מעבר לנדרש, בהכרעת הדין גם נעשה שימוש ב-"תורת האורגניזם" וב-"תורת האחריות השילוחית" כך שכל אחת מהן מייצרת מספר מסלולים חלופיים

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

להרשעתם של חברת דלק, איתן, אבישי ויאיר (ראו את הסיכום שבפסקאות 291 עד 293 להכרעת הדין).

ו. לגבי יאיר, נקבע שגם אם נאמר שהוא לא "עובד" של חברת דלק לעניין פקודת הבטיחות בעבודה ולכן לא חב באחריות "אישית" כלפי מאג'ד מכוח העקרון של האחריות של עובד א' כלפי עובד ב' (וכמובן, אין זו דעת), וגם אם נאמר שהוא לא "פקיד אחראי" בחברת דלק לנושא הבטיחות ולכן אין להחיל עליו את "תורת האחריות השילוחית" (וכמובן, אין זו דעת) - הוא עדיין יורשע בדין. הסיבה לכך היא שהוא נושא באחריות "אישית" נוספת ונפרדת כלפי מאג'ד מכוח היותו "ממונה על הבטיחות". אחריות אישית זו הופרה בשל העובדה שהיה בכוחו של יאיר למנוע את הנפילה של מאג'ד, אך בפועל לא מילא את תפקידו כממונה על הבטיחות כיאות ומכאן רשלנותו. לכן, בכל מקרה יש להרשיע את יאיר (פסקאות 204 עד 206 להכרעת הדין).

הטיעונים לעונש של המאשימה

15. לנאשמים שבפניי אין רישום פלילי קודם. באשר לראובן, יש לציין, למען הדיוק בלבד, שבמהלך שמיעת הראיות הוגש הרישום הפלילי הישן שלו על ידי באת כוחו של יאיר וזאת בניסיון לקעקע באמצעות הרישום הפלילי הישן את אמינות עדותו של ראובן. הדבר כמובן לא הועיל ליאיר ובהכרעת הדין נקבע שעדותו של ראובן היא אמינה ושהרישום הפלילי הישן שלו איננו פוגם באמינות עדותו במאומה (ראו פסקאות 90-96 להכרעת הדין).

16. מעבר לכך, הרישום הפלילי הישן של ראובן גם התיישן וגם נמחק (ראו את הטבלה בפסקה 92 להכרעת הדין). לכן, לעניין גזירת הדין, הנחת היסוד שלי היא שראובן נעדר עבר פלילי קודם.

17. טיעוני המאשימה לעונש היו בתמצית כדלקמן (פרוט' מיום 5.7.21 עמודים 409 עד 414):

א. אין לקבוע מדרג אשם בין הנאשמים לעניין ביצוע העבירה של חבלה ברשלנות שבה הורשעו. כולם אשמים במידה שווה בגרימת התוצאה הסופית של החבלות שנגרמו למאג'ד. לכן, העונש לגבי איתן, אבישי, יאיר וראובן צריך להיות זהה.

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

- ב. יש לדחות את בקשתם של איתן, אבישי, יאיר וחברת דלק לביטול ההרשעה. האינטרס הציבורי מחייב הותרת ההרשעה על כנה.
- ג. לאינטרס הציבורי בהשאת ההרשעה על כנה יש לו שלושה היבטים: ראשית, היבט עקרוני של מדיניות משפטית ראויה שבעת שמדובר בעבירה של חבלה ברשלנות עקב הפרת דיני הבטיחות בעבודה, צריך שיצא מסר ברור מבתי המשפט שעבירות מעין אלה מחייבות הותרת ההרשעה על כנה וזאת גם אם ייגרם נזק מוחשי וקונקרטי לנאשמים; שנית, מדובר בעבירה של גרם חבלה ברשלנות שבוצעה עם מידת אשם גבוהה; שלישית, יש לתת את הדעת, לנזק שנגרם לקורבן העבירה. הנזק שנגרם למאג'ד מהנפילה הוא חמור ביותר והותיר אותו כשבר כלי עם נכות צמיתה בשיעור של 100% והדבר צריך לקבל את ביטויו בעונש שייגזר על הנאשמים.
- ד. המשקל המצטבר של שלושת היבטיו של האינטרס הציבורי מחייב הותרת ההרשעה על כנה.
- ה. איתן, אבישי ויאיר לא הוכיחו שייגרם להם נזק מוחשי וקונקרטי אם ההרשעה תישאר על כנה. למעשה, כל אחד מהם, לאחר אירוע הנפילה של מאג'ד, המשיך בעבודתו בחברת דלק ללא מפרע. הרבה מעבר לנדרש, גם אם בית המשפט יקבל את טענתם שעלול להיגרם להם נזק מוחשי וקונקרטי מעצם ההרשעה, הדבר לא מעלה ולא מוריד וזאת לאור מהות האינטרס הציבורי שעומד על הפרק.
- ו. בנוסף, יש להותיר את ההרשעה של חברת דלק על כנה. חברת דלק היא הכיס העמוק ומונעת הנזק הטובה ביותר. לאלמנט ההרשעה יש משמעות חינוכית ראויה על מנת להבטיח שלא יתרחשו אירועים של תאונות עבודה בעתיד בתוך חברת דלק. כמו כן, ממילא חברת דלק לא הוכיחה שייגרם לה נזק מוחשי וקונקרטי מעצם ההרשעה.
- ז. מתחם העונש ההולם לאירוע הנפילה של מאג'ד, נסיבות התרחשותו וסוג הנזקים שנגרמו לו, נע בין מספר חודשי מאסר בפועל שיכול שירוצו בדרך של עבודות שירות ועד שניים עשר חודשי מאסר בפועל, וזאת בצירוף מאסר על תנאי, קנס משמעותי ופיצוי משמעותי למאג'ד. בכל מקרה, אין לסטות ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום.

הטיעונים לעונש של איתן

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

18. להלן תמצית טיעוניו של בא כוחו של איתן לעניין העונש (פרוט' מיום 5.7.21 עמ' 415 ש' 7 עד עמ' 419 ש' 20, פרוט' מיום 18.7.21 עמ' 441 ש' 16 עד עמ' 442 שורה 6):

א. איתן כיום בן 63 שנים, אב לשני ילדים וסב לנכדים. יש לו שלושה תארים אקדמאיים: תואר ראשון בכימיה, תואר שני בביוכימיה ותואר שלישי בביוטכנולוגיה.

ב. איתן תרם רבות לחברה ולמדינה ותמיד היה בעל רוח התנדבותית עם רצון לעזור לזולת (ראו: האישור לגבי שירותו הצבאי, נ/74; פעילותו ההתנדבותית מהעבר בבית החולים "שערי צדק", נ/75; פעילותו ההתנדבותית מהעבר בשירות הדואר, נ/76).

ג. בין השנים 1999-2011, בטרם מינויו למנכ"ל חברת דלק, איתן שימש כמנכ"ל החברה לשירותי איכות הסביבה ברמת חובב. פעילות החברה כללה קליטה, אחסון ועיבוד של מגוון רחב של פסולת תעשייתית רעילה במדינה.

ד. העידו שלושה עדי אופי שהכירו את איתן במישור המקצועי מהעבודה המשותפת עמו בחברה לשירותי איכות הסביבה, כדלקמן:

(-) פרופסור עמיחי פרימן (אמריטוס) מהפקולטה למדעי חיים מאוניברסיטת תל אביב. פרופסור עמיחי פרימן היה חבר בדירקטוריון של החברה לשירותי איכות הסביבה והגיש מכתב לבית המשפט ובו דיבר בשבחיו של איתן (נ/77). במכתב תיאר את מקצועיותו הרבה של איתן בטיפול בחומרים רעילים ומסוכנים במישור הבטיחותי.

(-) עורך דין רוני קומר ששימש כיושב ראש הדירקטוריון של החברה לשירותי איכות הסביבה שהסביר שהיא מטפלת ב-80 עד 90 אחוז מהפסולת המסוכנת במדינה. עו"ד רוני קומר העיד שאיתן הוא אדם קפדן ויסודי בכל הנוגע לאופן הטיפול בנושא הבטיחות בעבודה והתרשם רבות מכישוריו האישיים ומרמתו המקצועית הגבוהה (פרוט' מיום 5.7.21 עמ' 394 ש' 6 עד עמ' 395 שורה 17).

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

(-) ד"ר גלעד גולוב שכיום משמש כמנכ"ל מכון התקנים. בעבר עבד בחברה לשירותי איכות הסביבה בעת שאיתן היה המנכ"ל שם. לפי עדותו, הוא רואה באיתן כמודל למצוינות ולמד ממנו רבות במישור המקצועי ושלב ממנו את סטנדרט העבודה הגבוה והבלתי מתפשר בענייני בטיחות בעבודה (פרוט' מיום 18.7.21 עמ' 428 שורה 26 עד עמ' 430 ש' 3).

ה. לאחר שאיתן סיים את עבודתו בחברה לשירותי איכות הסביבה בשנת 2011, הוא מונה למנכ"ל חברת דלק והמשיך בתפקיד זה עד שנת 2015.

ו. בשנים 2015 ועד 2019, איתן שימש כמנכ"ל חברת "אקו סול", שהיא חברה גדולה שמטפלת בפסולת מסוכנת כגון דלקים, חומרי נפץ וחומרים רעילים ומסוכנים. מטעם איתן העיד כעד אופי עברו מר אריאל קפון ששימש כמנכ"ל חברת האם בשם "וריאטי" ושחברת "אקו-סול" היא חברת בת שלה. מר קפון העיד שאיתן ניהל את חברת "אקו סול" באופן מוקפד ויסודי ומעולם לא ארעה תקלה בטיחותית בתקופת כהונתו כמנכ"ל.

ז. בשנת 2019 איתן החל לעבוד בחברת "רותם תעשיות" בתפקיד מנהל יחידת ההדמיה. לימים, איתן הגיש מועמדות לתפקיד של מנכ"ל החברה האמורה (ראו: נ/88, נ/90 ו-נ/92). היו מספר רב של מועמדים והליך הראיונות והמיון של המועמדים התבצע לאחר שכבר ניתנה הכרעת הדין המרשיעה בתיק הנוכחי. בדבריו האחרונים של איתן בטרם מתן גזר הדין הסביר שלאחר שנודע למראיינים על הרשעתו בתיק הנוכחי ושהוא סיפר עליה מיוזמתו, הוא הבין שמועמדותו לתפקיד הפכה לבלתי רלוונטית, וזאת על אף הישגיו המקצועיים הרבים והתאמתו לתפקיד. בפועל, לאחר הליך המיון של המועמדים הוא לא נבחר לא כמועמד ראשון, לא כמועמד שני, לא כמועמד שלישי וגם לא כמועמד רביעי לתפקיד (פרוט' מיום 18.7.21 עמ' 450 ש' 27 עד עמ' 451 ש' 10).

ח. ההגנה טענה שלהרשעה בתיק הנוכחי יש השלכות קשות על המשך עתידו המקצועי של איתן. ההרשעה היא בגדר כתם על הישגיו המקצועיים ארוכי השנים בתחום הבטיחות בעבודה ושיימנע ממנו להמשיך לעבוד בתחום זה. מכאן הבקשה של ההגנה להורות על ביטול ההרשעה. לטענת ההגנה, דחיית מועמדותו של איתן לתפקיד מנכ"ל חברת רותם תעשיות היא הוכחה ברורה לנוק המוחשי והקונקרטי שכבר נגרם לו מעצם ההרשעה.

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

הטיעונים לעונש של אבישי

19. בא כוחו של אבישי טען לעונש בתמצית כדלקמן :

א. אבישי כיום בן 68 שנים, נשוי, אב לילדים וסב לנכדים. בדצמבר 2019 סיים את עבודתו בחברת דלק ויצא לגמלאות.

ב. בא כוחו של אבישי הגיש לתיק בית המשפט אסופת מסמכים המעידים על צמתים שונים בחייו האישיים והמקצועיים של אבישי (נ/78). מסמכים אלה מתייחסים לנושאים הבאים: שירותו הצבאי של אבישי; סיום לימודי הנדסת מכונות בטכניון בהצטיינות; רישומו כמהנדס בפנקס האדריכלים; עבודתו בעבר בחברת "המלח לישראל" בסוף שנות ה-80 של המאה הקודמת בתפקיד מהנדס החברה ואישור על פרס שקיבל על עבודתו שם; דברי הוקרה על עבודתו בחברת "גליל הנדסה" בין השנים 2007 עד 2011; מאז שנת 2011 ועד דצמבר 2019, אבישי עבד בחברת דלק; אישורים רפואיים שנוגעים לאבישי ולבתו שמטעמי צנעת הפרט לא אפרט את תוכנם.

ג. הנפילה של מאג'ד היא אירוע חריג בנוף חייו המקצועיים של אבישי. מדובר באירוע נקודתי שלא משקף את התנהלותו המקצועית של אבישי. לאורך כל שנות פעילותו כמהנדס וכאחראי על בטיחות במפעלים תעשייתיים גדולים במדינה, עבודתו תמיד התאפיינה בקפדנות בנושא הבטיחות, שמירה מדוקדקת על נהלים, וכן תפקוד מקצועי לעילא ולעילא.

ד. העידו ארבעה עדי אופי בנוגע לקפדנותו של אבישי בתחום הבטיחות בעבודה, כדלקמן:

(-) עמית רז ששימש מנכ"ל חברת דלק משנת 2015 ואילך והעיד שלאחר כניסתו לתפקידו, הוא מינה את אבישי כסמנכ"ל תפעול והנדסה בחברת דלק. במהלך תקופת כהונתו של עמית רז, אבישי ניהל מספר רב של פרויקטים בתוך חברת דלק. ביצעו של אבישי היו ברמה מקצועית גבוהה, רצינית ומרשימה. בנוסף, העיד שאבישי גם ניסה לקדם פרויקט של הקמת חדר מחשבים לילדי המתנ"ס בשכונת המגורים שבה נמצא המפעל של חברת דלק בעיר לוד.

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

(-) הגברת מירב קיסר אשר שימשה משנת 2006 עד שנת 2020 כמנהלת משאבי אנוש וחשבת שכר בחברת דלק. גם היא העידה שמהיכרותה עם אבישי, הוא ידוע כמי שמקפיד בצורה קשה ומחמירה בנושא נהלי בטיחות. היא ציינה גם את רוחב ליבו, אנושיותו, נועם ההליכות שלו וגם את העזרה שהעניק לאחד העובדים בחברת דלק שסבל ממוגבלות.

(-) עמירם רוס (להלן: **עמירם**) שבבעלותו חברה לביצוע פרויקטים בתעשייה ואשר ביצע פרויקטים שונים בתוך חברת דלק. גם הוא העיד על אופיו של אבישי כאדם קפדן ויסודי בנושא הבטיחות ואשר נאה דורש ונאה מקיים בנושא השמירה על נהלי העבודה בתחום הבטיחות.

(-) אלירן אלימלך (להלן: **אלירן**) שהוא הבעלים של חברה קבלנית שביצעה עבודות בתוך חברת דלק בתחום הצנרת והמתכות. לפי עדותו, אבישי הוא אדם ישר, הגון ומקצועי מאוד. במהלך כל שנות העבודה שלו עם חברת דלק וזאת בין השנים 2013 ועד 2017 בעת שאבישי עבד שם ופיקח על נושא הבטיחות, מעולם לא קרתה תקלה כלשהי בעבודות שהוא ביצע בחברת דלק בתחום הצנרת והמתכות.

ה. האירוע המצער שבו נפל מאג'ד מדיר שינה מעינו של אבישי. המחדלים שהובילו לנפילתו של מאג'ד טופלו פרק זמן קצר לאחר מכן. מביקורת שנערכה במפעל דלק, פרק זמן קצר לאחר אירוע הנפילה, נמצא שהמפעל מתפקד במישור הבטיחותי בצורה משביעת רצון ותוך הקפדה על הנהלים ועל כללי הבטיחות בעבודה.

ו. הניסיון להציג את אירוע הנפילה של מאג'ד כחלק מתופעה כללית של תאונות בעבודה ושמהווה "מכת מדינה" ומכאן הצורך להחמרה בענישה, הוא ניסיון חסר שחר שחוטא לאמת. רוב הנפילות והפגיעות בתחום העבודה שייכות ל"ענף הבניה" ובעוד שאירוע הנפילה של מאג'ד שייך ל"ענף התעשייה". בענף התעשייה יש באופן יחסי מעט מאוד אירועים של תאונות עבודה, ולכן המקרה שבפנינו כלל לא מצדיק החמרה בענישה.

ז. יש להורות על ביטול ההרשעה של אבישי. למרות העובדה שהוא כבר יצא לגמלאות, ככל שיחפוץ בהמשך עבודה בתחום עיסוקו כמהנדס וכאחראי על בטיחות במפעלים

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

תעשייתיים גדולים, ההרשעה תעמוד לו לרועץ. מכאן גם הנזק המוחשי והקונקרטי שייגרם לו אם ההרשעה תמשיך לעמוד בעינה.

הטיעונים לעונש של יאיר

20. באת כוחו של יאיר טענה לעונש בתמצית כדלקמן (פרוט' מיום 18.7.21 עמ' 435 ש' 2 עד עמ' 441 ש' 13, עמ' 449 ש' 14 עד עמ' 450 ש' 5):

א. יאיר נשוי ואב לילדים והוא כיום בן 64 שנים. רוב חייו עסק בנושא הבטיחות, לענפיו השונים, ואירוע הנפילה של מאגיד הוא חריג בנוף חייו המקצועיים.

ב. יאיר שירת בצבא בשירות קבע בן השנים 1978-2005. במהלך שירותו הצבאי עסק בתחום הבטיחות וקיבל תעודות הוקרה והצטיינות בקורסים ובלימודי תעודה שעבר.

ג. תחום הבטיחות בעבודה הוא עיסוקו העיקרי, ולמעשה, זהו מטה לחמו. יאיר בוגר תואר ראשון במנהל עסקים ורשום בפנקס ההנדסאים במדור תעשייה וניהול.

ד. יאיר מחזיק בתעודות הבאות: ממונה על פיצוצים, מדריך לעבודה בגובה, ממונה התגוננות אזרחית, תעודת חשמלאי מוסמך, ממונה על הבטיחות, עורך מבדקי בטיחות וממונה על בטיחות אש (ראו את התעודות שהוגשו במסגרת נ/79).

ה. העידו מספר עדי אופי מטעמו של יאיר ושהכירו אותו במישור המקצועי בצמתים שונים בחייו, כדלקמן:

(-) עמירם, שהכיר את יאיר מכוח הפרויקטים שביצע הראשון בחברת דלק. עמירם העיד על מקצועיות הרבה של יאיר בתחום הבטיחות ושמהיכרותו האישית עם יאיר, האחרון לעולם איננו מעלים עין מתקלה כלשהי, קטנה כגדולה, ותמיד דואג שתטופל מבעוד מועד (פרוט' מיום 5.7.21 עמ' 401 ש' 19 עד עמ' 402 ש' 11).

(-) אלירן, שגם הוא הכיר את יאיר מהעבודות שביצע הראשון בחברת דלק, העיד גם כן על המקצועיות הגבוהה של יאיר בתחום הבטיחות בעבודה (פרוט' מיום 5.7.21 עמ' 402 ש' 27-32).

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

(-) שרה רוזן שמכירה את יאיר מכוח תפקידה כמנהלת איכות סביבה בחברת דלק בין השנים 2011-2020. לפי עדותה, ליאיר היה תפקיד משמעותי בחברת דלק בהכנת וכתובת נהלי עבודה בתחום הבטיחות ושמדובר באדם קפדן שדואג לבצע תיעוד לכל דבר (פרוט' מיום 18.7.21 עמ' 427 ש' 6 עד עמ' 428 ש' 18).

(-) אליהו גוטמנוביץ שעובד בחברת דלק ומשמש מזה כ-20 שנה כמנהל היצור בכל הקשור לייצור שמנים ומוצריהם. לפי עדותו, יאיר מעורה בכל המתרחש בחברת דלק ועבודתו מאופיינת בירידה לפרטים הקטנים והוא מגלה אחריות, רצינות ומחויבות בנושא הבטיחות (פרוט' מיום 18.7.21 עמ' 433 ש' 8-27).

(-) אלעד אבן שהכיר את יאיר במהלך שירותו הצבאי. לפי עדותו, הוא התלווה ליאיר בביצוע משימות בטיחות ורואה בו כיום כדמות לחיקוי והשראה כמי שמקפיד על פרטים, יסודי בעבודתו ומקור בלתי נדלה של ידע ומקצועיות (פרוט' מיום 5.7.21 עמוד 403 ש' 18 עד עמ' 404 ש' 24).

ו. במישור האישי, הגשת כתב האישום, ניהול הליך פלילי והכרעת הדין המרשיעה שניתנה בעניינו, היו בגדר אירועים מטלטלים בחייו של יאיר. חוזה ההעסקה של יאיר עם חברת דלק עתיד להסתיים במהלך שנת 2021. יאיר חרד לעתיד בני ביתו בשל החשש שההרשעה בדין בתיק הנוכחי תביא לשבירת מטה לחמו בכך שמפעלים תעשייתיים אחרים לא ירצו לשכור את שירותיו.

ז. חרדותיו של יאיר שמא לא יוכל לפרנס את בני ביתו, גרמו לטלטלה ביחסיו האישיים עם אשתו וילדיו. יאיר מרגיש שהרשעתו בדין פגעה במעמדו כבעל וכאב. כמו כן, אשתו, הגברת אנה יחיאל, הדגישה בשלב הטיעונים לעונש את ההידרדרות בשלוות חייהם, את התערערות היחסים הזוגיים ביניהם והחשש המתמשך לפגיעה במקורות הפרנסה של יאיר (פרוט' מיום 18.7.21 עמ' 434 ש' 5-31).

ח. בנוסף, הרישיון של יאיר כממונה על פיצוצים פקע ביום 11.9.15 (מ/89) ולא חודש מאז בשל כתב האישום שהוגש נגדו בתיק הנוכחי. יאיר גם שימש בעבר כמתנדב

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

במשטרת ישראל בעוטף עזה אך המשטרה הפסיקה את שירותי ההתנדבות שלו עקב
כתב האישום הנוכחי ואף סירבה לחדש את רישיון הנשק האישי שלו.

ט. לאור כל האמור לעיל, באת כוחו של יאיר עתרה לביטול הרשעתו.

הטיעונים לעונש של חברת דלק

21. מטעם חברת דלק העיד מי שממלא בה כיום את תפקיד סמנכ"ל תפעול ולוגיסטיקה, מר
שלומי שטרית, ואשר מסר בתמצית את הדברים הבאים (פרוט' מיום 5.7.21 עמ' 405 ש' 8 עד
עמ' 408 ש' 31):

א. חברת דלק נרכשה בשנת 2018 על ידי "קבוצת דיין". חברת דלק מעסיקה כיום
למעלה ממאה עובדים ויש לה למעלה מאלף לקוחות בארץ ומייצאת את מוצריה
לאירופה ואפריקה וזאת בהיקף פעילות של למעלה מ-15 מיליון ש"ח בשנה (ראו: נ/80
ו-81).

ב. על לקוחותיה של חברת דלק נמנים גופים גדולים כגון חברת החשמל, משטרת ישראל
וגופים ביטחוניים שונים.

ג. חברת דלק למדה את הכרעת הדין והציבה את נושא הבטיחות בעדיפות גבוהה ולכן
ערכה תכנית לניהול בטיחות לשנת 2021, וזאת בסיועו של יאיר, והתאימה את עצמה
לתקן העדכני של מכון התקנים בנושא הבטיחות (ראו: נ/84 ו-85).

ד. חברת דלק עושה פרויקטים שמטרתם לסייע לקהילה כגון מתן תרומות לקבוצת
כדורגל מקומית לבני נוער וילדים.

22. בא כוחה של חברת דלק טען לעונש בתמצית כדלקמן (פרוט' מיום 18.7.21 עמ' 442 ש' 13 עד
עמ' 447 ש' 23):

א. העבירה של חבלה ברשלנות היא עבירה מסוג עוון ולא עבירה מסוג פשע. כמו כן,
אירוע הנפילה של מאג'ד הוא אירוע חריג שלא מאפיין את התנהלותה של חברת דלק
בתחום הבטיחות בעבודה. בנוסף, מדובר בעבירה שלא נוגעת לתחום פעילותה של
חברת דלק.

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

ב. בחברת דלק נעשו שינויי שליטה והבעלים החדשים, קבוצת דיין, ביצעו שידוד מערכות בנושא הבטיחות בעבודה ושכרו את שירותיה של חברה חיצונית וידועה בתחום הבטיחות בעבודה לאספקת שירותים כוללים ומקיפים בתחום הבטיחות בתוך המפעל. ההיערכות מחדש של חברת דלק בתחום הבטיחות הם סממנים מובהקים לשיקום שעברה חברת דלק בנושא הבטיחות.

ג. חברת דלק היא השנייה בגודלה בישראל בתחום המכירה והייצוא של שמנים תעשייתיים. נתח השוק שלה ומעמדה הכלכלי כמי שמעסיקה למעלה ממאה עובדים והיותה צד לחוזים עם גופים שלטוניים וגופים כלכליים גדולים הן בישראל והן מחוץ לישראל, מחייבים כולם את ביטול ההרשעה בעניינה. השארת ההרשעה על כנה עלולה לפגוע בפעילות הכלכלית וביכולתה להשתתף במכרזים גדולים בעתיד למול גופים שלטוניים, וזאת בין בישראל ובין בחו"ל.

הטיעונים לעונש של ראובן

23. בא כוחו של ראובן טען לעונש בתמצית כדלקמן:

א. ראובן הוא כיום בן 65 שנים וסובל מבעיות בריאותיות שונות, ביניהן, מחלת סכרת ולפני מספר חודשים עבר אירוע מוחי (ראו: נ/99, נ/100 ו-נ/101).

ב. בנוסף, מאג'ד הגיש תביעת נזיקין בגין אירוע הנפילה מגג הגלריה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז ותבע, בין השאר, את ראובן, את חברת דלק ואת יאיר.

ג. חברת דלק ויאיר מבוטחים בביטוח כלפי צד ג' בעוד שראובן לא מבוטח כלל ולכן צפוי לשלם למאג'ד פיצוי בסכום משמעותי מכיסו הפרטי.

ד. ולבסוף, בא כוחו של ראובן הדגיש שבהכרעת הדין בית המשפט בחר לתת אמון בגרסתו של ראובן לגבי השתלשלות האירועים שהובילו לנפילתו של מאג'ד, ובדרך זו, ראובן עזר לבית המשפט להגיע לחקר האמת, וזאת גם אם אמירת האמת על ידו הובילה להרשעתו בדין.

שני תנאים מצטברים לביטול ההרשעה

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

24. בפסיקה נקבע שהכלל הוא הרשעה ורק במקרים חריגים ויוצאי דופן ניתן לסיים הליך פלילי באי הרשעה. כמו כן, האפשרות של אי ההרשעה שמורה למצבים שבהם מתקיימים שני תנאים מצטברים. ראשית, נסיבות העבירה מאפשרות להימנע מהרשעה מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים (להלן: **התנאי של האינטרס הציבורי**). שנית, על הנאשם להוכיח שעצם ההרשעה עלולה לגרום לו נזק מוחשי וקונקרטי (להלן: **התנאי בדבר החובה להוכיח נזק מוחשי וקונקרטי**) (רע"פ 4070/14 פלוגית נ' **מדינת ישראל**, פס' 9 לפסק דינו של השופט שוהם (פורסם בנבו, 17.6.2014)).

25. די בכך שהנאשם לא יעמוד באחד מהתנאים המצטברים שהוגדרו לעיל כדי שבקשתו לביטול ההרשעה תדחה.

26. יאמר כבר עתה שבכל הנוגע לאיתן, אבישי ויאיר, מקובלת עלי טענתם שייגרם לכל אחד מהם נזק מוחשי וקונקרטי אם ההרשעה תמשיך לעמוד בעינה. עם זאת, בשל האינטרס הציבורי שעומד על הפרק ונסיבות ביצוע העבירה, אין מנוס מהשארת ההרשעה על כנה, על אף הנזק המוחשי והקונקרטי שייגרם להם. באשר לחברת דלק, לא שוכנעתי שייגרם לה נזק מוחשי וקונקרטי אם ההרשעה תמשיך לעמוד בעינה. מעבר לכך, האינטרס הציבורי מחייב שההרשעה תמשיך לעמוד בעינה גם לגביה.

27. אדון תחילה בתנאי שעניינו החובה להוכיח נזק מוחשי וקונקרטי ולאחר מכן אדון בנפרד בתנאי שעניינו האינטרס הציבורי.

התנאי בדבר החובה להוכיח נזק מוחשי וקונקרטי

28. במקרה שבפני, העבירה של גרם חבלה ברשלנות היא בעלת זיקה ישירה למהות עבודתם של איתן, אבישי ויאיר. כל אחד מהם, נשכרים שירותיו על ידי חברות גדולות ועל ידי גופים ממשלתיים שונים, בשל הידע המקצועי, הוותק וההמלצות שיש באמתחתו ובקורות חייו בתחום הבטיחות בעבודה. ההרשעה בעבירה של גרם חבלה ברשלנות עקב הפרת דיני הבטיחות בעבודה היא כתם ברקורד המקצועי של כל אחד מהם. מכאן הנזק המוחשי והקונקרטי הברור שייגרם להם מעצם ההרשעה.

29. לגבי איתן, למעשה, הקריירה המקצועית שלו במשך שנים רבות, מבוססת על מילוי תפקידים ניהוליים בכירים בחברות גדולות ומובילות במשק ובמיוחד בחברות ממשלתיות. בשנים 1999

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

ועד 2011 הוא שימש כמנהל כללי של החברה לשירותי איכות הסביבה שהיא חברה ממשלתית. מדובר בתפקיד חשוב שמהווה צומת מרכזי בקריירה שלו ובהישגיו המקצועיים. יוזכר, רוב עדי האופי שהעידו מטעמו לגבי כישוריו ומקצועיותו בתחום הפסולת הרעילה ואמצעי הבטיחות הנדרשים לטיפול בה, הכירו אותו משם.

30. בנוסף, בין השנים 2015 עד 2019, איתן מילא תפקיד ניהולי בכיר בחברת רותם תעשיות בע"מ שגם היא חברה ממשלתית ואף ניגש לאחרונה למכרז לתפקיד המנהל הכללי של אותה חברה. טענתו של איתן שהרשעתו בתיק הנוכחי הייתה אבן נגף מרכזית במסלול המועמדות שלו לאותו תפקיד, ובסופו של יום, גרמה לוועדת המראיינים לסרב לקבלו לתפקיד, היא מקובלת עליי.

31. כהערת אגב, כמובן שאינני מתעלם מכך שסביר להניח שהיו מועמדים ראויים אחרים שהתמודדו על אותו תפקיד ושנמצאו מתאימים מסיבות אובייקטיביות שאינן קשורות בהכרח באיתן ובעובדה שפחתו סיכויי להיבחר לתפקיד האמור בשל הרשעתו בתיק הנוכחי.

32. בסעיף 42(א)(6) לחוק החברות הממשלתיות תשל"ה-1975, נקבע שהמנהל הכללי של חברה ממשלתית יחדל מלכהן באותו תפקיד אם הורשע בעבירה שלדעת היועץ המשפטי לממשלה יש עמה קלון או שהיא מחייבת לדעתו הפסקת כהונתו. על כן, ברור שבעת שוועדת המראיינים למכרז של מנהל כללי של חברת רותם תעשיות בע"מ שקלה את מועמדותו של איתן לאותו תפקיד, היא לקחה בחשבון את ההרשעה שכבר ניתנה בתיק הנוכחי יחד עם הוראות סעיף 42(א)(6) לחוק האמור.

33. לגבי אבישי, המקצוע שלו הוא בראש ובראשונה "מהנדס" שמכוחו הוא קיבל את התפקיד שמילא בחברת דלק ומכוחו הוא קיבל תפקידים בכירים אחרים בחברות אחרות שבהן עבד בעבר. בסעיף 19א לחוק המהנדסים והאדריכלים, תשי"ח-1958, נקבע כדלקמן:

"בית משפט שהרשיע מהנדס או אדריכל בעבירה פלילית, לרבות בית משפט שדחה ערעור על הרשעה כאמור, כולו או מקצתו, ימציא למועצה באמצעות היועץ המשפטי לממשלה העתק מפסק הדין; שר המשפטים רשאי לקבוע בצו סוגי עבירות שלגביהם לא יחול סעיף זה."

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

34. בסעיף 1 לצו המהנדסים והאדריכלים (עבירות שלגביהן לא יחול סעיף 19א לחוק), תשל"ז-1977, נקבע שסעיף 19א לא יחול לגבי עבירות מסוגים אלו: חטאים, עבירות קנס, עבירות על תקנות התעבורה ועבירות על חוק עזר של רשות מקומית. ברור שהעבירה של גרם חבלה ברשלנות לא נמנית על עבירות אלה ולכן בית המשפט מצווה להורות למאשימה לשלוח העתק הכרעת הדין וגזר הדין למועצת ההנדסה והאדריכלות על מנת שישקלו את צעדיהם במישור המשמעותי כלפי אבישי. מכאן גם הנזק המוחשי והקונקרטי הנוסף שייגרם לאבישי מעצם ההרשעה, וזאת מעבר לנזק שייגרם לו בשל ההפחתה בסיכוייו לקבל הצעות עבודה בעתיד בתחום הבטיחות בעבודה.

35. לגבי יאיר, המקצוע שלו הוא "הנדסאי". סעיף 23 לחוק ההנדסאים והטכנאים המוסמכים, תשע"ג-2012 (להלן: **חוק ההנדסאים**) מגדיר "הנדסאים" כ-"בעלי מקצוע". כמו כן, בסעיף 24(3) ו-4 לחוק האמור נקבע כדלקמן:

"24. בעל מקצוע שעשה אחת מאלה, עבר עבירת משמעת:

(3) גילה חוסר אחריות או רשלנות בעת עיסוק במקצוע.

(4) הורשע בפסק דין סופי, בין בישראל ובין מחוץ לישראל, בעבירה פלילית שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לעסוק בביצוע פעילות שיוחדו לו לפי חוק זה."

(ההדגשות שלי – ה'א'ש')

36. כמו כן, בסעיף 28(ט) לחוק ההנדסאים נקבע שהממצאים והמסקנות בהכרעת הדין שבפסק דין סופי במשפט פלילי המרשיע את הנקבל, יראו אותם כמוכחים בהליך משמעותי נגד אותו נקבל. מכאן גם הנזק המוחשי והקונקרטי הנוסף שייגרם ליאיר מעצם ההרשעה, וזאת מעבר לנזק שייגרם לו בשל ההפחתה בסיכוייו לקבל הצעות עבודה בעתיד בתחום הבטיחות בעבודה.

37. ודוק, העובדה שאיתן, אבישי ויאיר המשיכו לעבוד בחברת דלק לאחר אירוע הנפילה של מאג'ד ועוד באותו תפקיד שמילאו קודם, לא גורע במאומה מהמסקנה שהשארית ההרשעה על כנה תגרום לכל אחד מהם נזק מוחשי וקונקרטי. יוזכר, חברת דלק היא נאשמת נוספת

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

בתיק שבפני ושטענה לחפותה. אם חברת דלק הייתה מפטרת את איתן, או את אבישי או את יאיר וזאת בשל אירוע הנפילה של מאגיד מגג הגלריה, וזאת עוד בטרם שניתנה הכרעת הדין המרשיעה, ניתן היה לומר לה באופן אירוני "הפוסל במומו פוסל". בפועל, מסיבות ברורות, חברת דלק לא פיטרה את מי מהם.

38. לכן, את שאלת הנזק המוחשי והקונקרטי שיגרם לאיתן, אבישי ויאיר, יש לבחון מהאספקלריה של מה יקרה עם כל אחד מהם "ביום שאחרי" סיום יחסי העבודה שלהם עם חברת דלק. בעיני, כאמור, ברור כשמש "שביום שאחרי", יגרם לכל אחד מהם נזק מוחשי וקונקרטי במישור התעסוקתי מעצם ההרשעה.

39. לגבי חברת דלק, לא שוכנעתי שיגרם לה נזק מוחשי וקונקרטי אם ההרשעה תמשיך לעמוד בעינה. הנטל להוכיח קיומו של נזק מוחשי וקונקרטי רובץ לפתחה של חברת דלק. על מנת לעמוד בנטל עליה להוכיח בראיות את אותו נזק, כגון הצבעה על מכרז קונקרטי שהשתתפה בו או חווה קונקרטי שהיא צד לו ובהם נאמר שהרשעתה בעבירה פלילית כדוגמת זו שבה הורשעה, תביא לביטול השתתפותה במכרז או לביטול החוזה. בפועל, הדבר לא נעשה. אמירה כללית ובעלמא שיגרם לה נזק מעצם ההרשעה היא לא מספיקה וגם לא משכנעת.

40. חברת דלק לא הצביעה על גריעה כלשהי בהיקף הכנסותיה או על פגיעה כלשהי בפעילותה העסקית בשל עצם הגשת כתב האישום נגדה בתיק הנוכחי. היא גם לא הצביעה על קיומה של פגיעה מוחשית וקונקרטית בעסקיה השונים בשל הרשעתה בדין. יוזכר, ההרשעה ניתנה ב-25.1.21 ומאז חלפו כמעט 8 חודשים ולא הובאה ולו בדל ראיה כדי להצביע על נזק מוחשי וקונקרטי שנגרם לה מעצם ההרשעה. הרושם המתקבל הוא שמדובר בחברה איתנה עם חוסן כלכלי ועסקיה המגוונים ימשיכו כרגיל גם לאחר ההרשעה.

התנאי של האינטרס הציבורי

41. כאמור, למרות הנזק המוחשי והקונקרטי שיגרם לאיתן, אבישי ויאיר, האינטרס הציבורי מחייב להשאיר את ההרשעה על כנה. פשיטא, שהדבר נכון שבעתים גם לגבי חברת דלק שלגביה לא הוכח שייגרם לה נזק מוחשי וקונקרטי מעצם ההרשעה.

42. התנאי של האינטרס הציבורי משמעו שסוג העבירה ונסיבות ביצועה אינם מאפשרים תוצאה של ביטול ההרשעה. את האינטרס הציבורי יש לבחון לפי שלושה פרמטרים: ראשית, "סוג"

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

העבירה; שנית, "מידת האשם" בביצועה; שלישית, "מידת הנזק" שנגרמה לקורבן. אעמוד על כל אחד מהפרמטרים הללו בנפרד.

43. **ראשית, לגבי הפרמטר של "סוג" העבירה.** מפסיקתו של בית המשפט העליון עולה קול צלול וברור שהאינטרס הציבורי מחייב להשאיר הרשעה על כנה בעת שמדובר בעבירה פלילית שמבוססת על הפרה של דיני הבטיחות בעבודה, וזאת לא כל שכן כאשר נגרם נזק גוף לעובד בשל אירוע תאונה. ההנחיה של בית המשפט העליון לערכאות דלמטה היא שעל ההרשעה להמשיך לעמוד בעינה וזאת גם אם ייגרם נזק מוחשי וקונקרטי לנאשם.

44. אפנה תחילה ל-רע"פ 2327/19 **אדוארדו נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 19.5.19) (להלן: "עניין אדוארדו"). המבקש הועמד לדין פלילי בבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב-יפו וזאת בגין הפרת צו בטיחות לפי סעיפים 8(ב) ו-36(ב) לחוק הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954 ובגין ביצוע עבירה של אי נתינת איתות בידי אתת מוסמך. ודוק, מדובר בהפרה של חוקי הבטיחות בעבודה מבלי שנגרם נזק גופני לעובד כלשהו.

45. בעניין **אדוארדו**, המבקש היה בעל רישיון קבלן ועתר לביטול ההרשעה מתוך חשש שיאבד את רישיון הקבלן שברשותו. הוא טען שהוא נעדר עבר פלילי ומדובר באירוע בודד אשר אינו מייצג נאמנה את עבודתו לאורך השנים בהתייחסו לבטיחות העובדים. בית הדין האזורי לעבודה דחה את בקשתו לביטול ההרשעה וקבע כי האפשרות שהמבקש יאבד את רישיון הקבלן שלו ושחברות בנייה יפסיקו את ההתקשרות עמו, הם "תוצר נלווה" להרשעה וכי לנוכח האינטרס הציבורי ושמירה על כללי הבטיחות בעבודה בענף הבניין, יש להותיר את הרשעתו על כנה.

46. המבקש בעניין **אדוארדו** הגיש ערעור לבית הדין הארצי לעבודה וביקש שההרשעה תבוטל והערעור נדחה. בנוסף, הגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון וגם בקשה זו נדחתה. כבוד השופט אלרון הדגיש את חשיבות ההרשעה בעבירות על חוקי הבטיחות בעבודה ואף קבע שיש להחמיר בענישה בעבירות מעין אלה. בפסקה 13 להחלטתו נאמרו הדברים הבאים:

"מטעמים דומים איני סבור כי עניינו של המבקש מצדיק הענות לבקשתו לביטול הרשעתו לגופה. זאת, שהרי הנזק האפשרי שעלול להיגרם לו אינו שקול כלל ועיקר לתועלת הציבורית שתצמח מהרשעתו והרתעת אחרים היה ולא יקיימו את הוראות החוק."

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

(ההדגשות שלי – ה'א"ש')

47. ב-רע"פ 1395/15 **זמלין נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 25.5.16) (להלן עניין **זמלין**), המבקש הועמד לדין בעבירות הבאות: חבלה ברשלנות לפי סעיף 341 לחוק העונשין ועבירות של אי גידור משטח עבודה ואי מתן אמצעי בטיחות מיוחדים למניעת נפילת אדם על פי תקנות הבטיחות בעבודה. המבקש זוכה מהעבירה של חבלה ברשלנות והורשע בשאר העבירות שיוחסו לו. המבקש הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי וטען שיש לזכותו גם מהעבירות שבהן הורשע מחמת "זוטי דברים" ולחילופין עתר לביטול ההרשעה. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור וההרשעה נותרה על כנה. בקשת רשות ערעור שהגיש לבית המשפט העליון נדחתה.

48. ב-רע"פ 2205/18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 28.3.18) (להלן: עניין **פלוני**) המבקש היה מנהל עבודה באתר בניה והורשע בעבירות הנוגעות לבטיחות בעבודה וזאת בעקבות תאונת עבודה שהובילה למותו של עובד. העובד ניזוק בראשו ובאיבריו הפנימיים ונפטר במקום. המבקש הורשע בעבירה של מעשה פזיזות ורשלנות לפי סעיף 338(א)(4) לחוק העונשין ובעבירה של אי גידור בור בגובה העולה על 2 מטר, לפי תקנה 115 לתקנות הבטיחות בעבודה.

49. בעניין **פלוני** התקבל תסקיר מטעם שירות המבחן ואשר תיאר את המבקש כאדם נורמטיבי וערכי ושנעדר עבר פלילי ומנהל אורח חיים תקין במישור האישי, המשפחתי והתעסוקתי ואף לקח אחריות מלאה על מעשיו. בית המשפט השלום דחה את בקשתו של המבקש לביטול ההרשעה והשית עליו 300 שעות שירות לתועלת הציבור, מאסר על תנאי ופיצוי לאלמנת המנוח בסך של 6,000 ₪.

50. ודוק, בעניין **פלוני** המבקש לא הורשע בעבירה החמורה של גרם מוות ברשלנות אלא בעבירה הקלה יותר של מעשה פזיזות ורשלנות, ובכל זאת בקשתו לביטול ההרשעה נדחתה. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה וכן נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש לבית המשפט העליון. כבוד השופט אלרון קבע בהחלטתו את הדברים הבאים (פסקאות 13 ו-14):

"13. לא ניתן להפריז בחשיבותם של כללי הבטיחות בעבודה, שנועדו לשמירה על גופם וחיייהם של העובדים במקום, ויש לעמוד בחומרה על כל הפרה של כללים אלה. המבקש טוען כי נסיבות ביצוע העבירה והתנאים הסביבתיים שהובילו לביצוע

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

העבירה, (בכלל זה, מצבו הבטיחותי הירוד של האתר, כפי שהתקבל מחברת בניה אחרת) מובילים למסקנה כי אין מדובר בעבירה חמורה, אך דין טענה זו להידחות.

אדרבא, על מנהל עבודה להקפיד הקפד היטב על כללי הבטיחות על מנת לשמור על שלומם וביטחונם של עובדיו, נוכח פוטנציאל הסכנה בשל אופי ומהות העבודה בה הם עוסקים ובייחוד מקום בו הסיכון לפגיעה גדול יותר מסיבות כאלה ואחרות.

14. איני מקל ראש בדבר השלכותיה הקשות של הרשעת המבקשת על סיכויי העסקתו בעתיד, אולם דומה כי ביטול הרשעתו עלולה לחתור תחת התכליות העומדות ביסוד האחריות הפלילית המוטלת בעבירות בטיחות בעבודה, בין היתר בשל הצורך למנוע עבירות דומות בעתיד. במקרה כגון אלו, נדרשים שיקולים כבדי משקל, אף יותר מגדר הרגיל כדי לסטות מהכלל לפיו "משנקבעה אחריותו של אדם בפלילים, יש להרשיעו" (רע"פ 4399/09 זילברשטיין נ' מדינת ישראל (6.9.2009), בעניין דומה).

(ההדגשה שלי – ה'איש')

51. הדברים שנאמרו בפסק דין פלוני טובים ונכונים גם למקרה שבפניי. ביטול ההרשעה עלול לחתור תחת התכליות העומדות ביסוד האחריות הפלילית המוטלת בעבירה של גרם חבלה ברשלנות עקב הפרת דיני הבטיחות בעבודה.

52. ב-רע"פ 619/18 בזיזינסקי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 1.3.18) (להלן: עניין בזיזינסקי). היה מדובר במי שהורשע בביצוע עבירה של חבלה ברשלנות לפי סעיף 341 לחוק העונשין. על פי כתב האישום, המבקש שימש בזמנים הרלבנטיים כסמנכ"ל תפעול בחברות ניהול שניהלו

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

בין היתר את אחזקתו של קניון בלוד. בגדר תפקידו היה המבקש ממונה על כלל העובדים ועל ביצוע עבודת אחזקת התפעול בקניון. עקב לקות באחזקת גרם המדרגות בקניון, נגרם נזק גוף לקטין שהיה על המדרגות ונפל מגובה של 2.65 מטר ועקב כך איבד את הכרתו ופונה לבית חולים שם אובחן עם שבר דחיסה בגולגלתו והמטומה. הקטין אושפז בבית חולים במשך 10 ימים ושוחרר לביתו.

53. בעניין **בזיזינסקי**, המבקש טען שהוא אדם נורמטיבי, נטול עבר פלילי שהודה ונטל אחריות ולכן עתר לביטול ההרשעה. בית משפט השלום ברמלה קיבל את בקשתו לביטול ההרשעה והשית עליו 200 שעות שירות לתועלת הציבור ופיצוי לקטין בסך של 8,000 ₪. ערעורה של המדינה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז על ביטול ההרשעה התקבל. המבקש הורשע ובקשת רשות ערעור שהגיש לבית המשפט העליון נדחתה.

54. לבסוף, אפנה ל-רע"פ 4399/09 **זילברשטיין נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 6.9.09). המבקשת הוסמכה בתחום מדעי הרפואה, ביוטכנולוגיה וכימיה. במהלך אירועי חנוכה, המבקשת הפעילה דוכן "שעשועי מדע" וכחלק מהפעלת הדוכן השתמשה בחומר דליק ואשר לו הוסיפה מלחים מסוימים לשם קבלת להבות בגוונים שונים. במהלך הפעילות שפכה המבקשת בשוגג חומר דליק על קטין שהשתתף באירוע וכתוצאה מכך אחזה אש בבגדיו ובשעריו ונגרמו לו כוויות והוא נזקק למספר ניתוחים. בקשתה לביטול ההרשעה נדחתה. כבוד השופט גיובראן קבע את הדברים הבאים:

"אומנם, קרוב לוודאי שלהרשעתה בפלילים תהיה השפעה קשה על עתידה של המבקשת. אולם לא ניתן מנגד להתעלם מכך, שדווקא היא, שהוסמכה בתחום מדעי הרפואה, ביוטכנולוגיה וכימיה, ועוסקת בתחום זה, תקפיד שבעתיים בעת השימוש בחומרים מסוכנים אל מול קהל, ותקפיד לנקוט בכל אמצעי הזהירות הנדרשים לשם מניעתם של מקרים כגון התוצאה הקשה שהתרחשה בפועל. בנסיבות אלו, לא היה מנוס מהרשעה, חרף הפגיעה שגלומה, מטבע הדברים בהרשעה זו".

(ההדגשות שלי – ה'א'ש')

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

55. **שנית, לגבי הפרמטר של "מידת האשם"**. במקרה שבפניי, מידת האשם של כל אחד מהנאשמים בביצוע העבירה של גרם חבלה ברשלנות היא גבוהה. הטענה של באת כוחו של יאיר שלא ייתכן להציב אותו באותה דרגת אשם כמו ראובן ושיש להציב את יאיר בדרגת אשם נמוכה יותר, דינה להידחות.

56. לדעתי, לא קיים מדרג אשם בין הנאשמים מהטעם הפשוט שכל הנאשמים מצויים באותה דרגת אשם והיא דרגת האשם הגבוהה. ואבהיר:

א. **לגבי חברת דלק**: כפי שהוסבר בהרחבה בהכרעת הדין, האחריות "האישית" של חברת דלק לנפילה של מאג'ד נובעת מההפרה של שלוש חובות זהירות נפרדות כאשר די בהפרה של אחת מהן על מנת להרשיע את חברת דלק בעבירה של חבלה ברשלנות. חובות זהירות אלה הן: אחריותה מכוח "הבא במקרקעיה", אחריותה מכוח היותה "מבצע הבנייה" ואחריותה מכוח היותה "המעביד" של מאג'ד (פסקאות 141 עד 165 להכרעת הדין). בפועל, חברת דלק הפרה את כל אחת משלוש חובות הזהירות האמורות ומכאן "מידת האשם" הגבוהה שלה בביצוע העבירה של חבלה ברשלנות.

ב. **לגבי אבישי**: בהכרעת הדין נקבע שהוא זה שמינה את ראובן כאחראי להחלפת הגג ביודעו שאין לראובן הכשרה לעבודה בגובה וגם לא הכשרה לעבודה עם אסבסט (פסקאות 76 עד 80, וגם 106 עד 109 להכרעת הדין). בדרך זו נולד "החטא הקדמון". אבישי גם הסכים להעסיק את ראובן כאשר האחרון מביא לחברת דלק חשבוניות זרות מחברת מקור הפחים, קרי תוך ביצוע עבירות מס (פסקאות 32 עד 51, וגם 102 עד 105 להכרעת הדין).

אבישי גם דאג להנפיק מסמך "ראי" לחשבונית הזרה שהייתה אמורה להתקבל מחברת מקור הפחים וזאת בדמות "הצעת הרכש" שהיא מסמך פיקטיבי. בדרך זו תרם להשלמת עבירת המס הלכאורית שהייתה אמורה להתבצע על ידי חברת דלק ושגם הוא נושא באחריות לה מכוח תפקידו כ-"מנהל" ומכוח תפקידו "כפקיד אחראי" (פסקאות 129 עד 131 להכרעת הדין).

אבישי גם ידע וראה במו עיניו את האופן שבו לוחות האיסכורית הועלו למצחייה באופן רשלני ובניגוד גמור לדיני הבטיחות בעבודה ולא עשה דבר על מנת למנוע זאת (פסקאות 124 עד 126 להכרעת הדין). אבישי גם התנער מאחריותו כלפי העובדים שהובאו על ידי ראובן והפגין זלזול כלפי ביטחונם הפיזי (פסקאות 127 עד 128

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

להכרעת הדין). על כן, ברור כשמש שאבישי ביצע את העבירה של גרם חבלה ברשלנות כאשר הוא מצוי בדרגת אשם גבוהה.

ג. לגבי יאיר: בהכרעת הדין נקבע שהוא הסכים למינוי של ראובן על ידי אבישי לתפקיד של אחראי על החלפת הגג ביוזעו שאין לראובן הכשרה לעבודה בגובה וגם אין לו הכשרה לעבודה עם אסבסט. הדבר עומד בניגוד גמור לרציונל במינוי כממונה על הבטיחות בחברת דלק. היה עליו להתנגד נחרצות למינוי האמור אך בפועל לא עשה דבר ואף שיתף פעולה עם אותו "חטא קדמון" (פסקאות 76 עד 80 להכרעת הדין).

בנוסף, נקבע שעדותו של שמעון (אחד העובדים שהובאו על ידי ראובן לחברת דלק) היא אמינה ולפיה הוא ראה את יאיר בקומת הגלריה ביום הנפילה של מאג'ד זאת בזמן שמאג'ד היה על גג האסבסט ויאיר המשיך בשלו והתעלם מכך ועזב את המקום. לאחר זמן מה, באותו היום, מאג'ד נפל מהגג ונחבל (פסקאות 110 עד 111 להכרעת הדין). נתון זה, מלמד, כשלעצמו, על אשמו הגבוה.

לבסוף, בהכרעת הדין נקבע שיאיר ביצע תיעוד בדיעבד לתזה שהעלה ביחד עם אבישי שהחלפת גג הגלריה הייתה צריכה להתבצע בדרך של "שני שלבים", הכל במטרה להמציא טענת הגנה יש מאין ושכל מקרה נמצאה בלתי אמינה ושקרית (פסקה 112 להכרעת הדין).

ד. לגבי איתן: בהכרעת הדין נקבע שאיתן ידע על המינוי של ראובן כאחראי על החלפת הגג ולא עצר את אותו מינוי אלא שיתף פעולה עמו (פסקאות 76 עד 80 להכרעת הדין). בנוסף, נקבע שאיתן נושא באחריות כנושא משרה בחברת דלק על עבירות המס שנובעות ממנגנון ההעסקה של ראובן בחברת דלק כאשר הוא מביא חשבוניות זרות מחברת מקור הפחים (פסקאות 47 עד 52 להכרעת הדין). בנוסף, טענת ההסתמכות של איתן על אבישי נדחתה ונקבע שאיתן נושא באחריות על אירוע הנפילה של מאג'ד בדיוק כמו אבישי (פסקאות 241 עד 253 להכרעת הדין).

ה. לגבי ראובן: בהכרעת הדין נקבע שראובן פעל למול חברת דלק באמצעות מנגנון של חשבוניות זרות (קרי, פיקטיביות) שדאג לקבל מחברת מקור הפחים. אותו מנגנון כלל בתוכו גם רישום כוזב של מאג'ד כעובד של חברת מקור הפחים (ראו פסקאות 32 עד 46 להכרעת הדין). ראובן גם קיבל על עצמו את התפקיד של החלפת הגג של

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

הגלריה ביודעו שאין לו הכשרה לעבודה בגובה או לעבודה עם אסבסט (פסקאות 76 עד 80 להכרעת הדין) ומכאן תרומתו הנכבדה ל"חטא הקדמון".

57. **שלישית, הפרמטר של "מידת הנזק"**. הנזק שנגרם למאג'ד כתוצאה מהעבירה של חבלה ברשלנות שבה הורשעו הנאשמים, הוא חמור ביותר (ראו בהרחבה פסקאות 83 עד 85 להכרעת הדין).

58. מאדם בריא שמבצע עבודות פיזיות קשות ומורכבות, מאג'ד הפך לשבר כלי. מאדם פעיל הוא הפך לנכה עם 100% נכות לצמיתות, עם פגיעה משמעותית בכושר הראייה, פגיעה משמעותית בתחום האורתופדיה והניידות ופגיעה בשליטה על סוגרים. מאג'ד נותר גם עם נזקים נפשיים. מאדם דינאמי שמצוי בלב העשייה פָּאָב, כבעל וכמפרנס עיקרי עבור 16 ילדיו, הוא הפך לנטל על בני ביתו ועל החברה בכללותה ושזקוק לעזרה מתמדת של הזולת לביצוע פעולות בסיסיות. מדובר בטרגדיה שְקָטְנו המילים מלהביע את עוצמתה. כל אחד מהנאשמים התרשל ובכך תרם בדרכו להתרחשותה של אותה טרגדיה.

59. למען השלמת התמונה, מן הראוי לייחד מספר מילים לגבי בקשתה של חברת דלק לביטול ההרשעה לאור הגדרתה כ"תאגיד", וזאת במובחן מ"בני האנוש" כדוגמת איתן, אבישי ויאיר.

60. בפסיקה נקבע שבמישור העקרוני אין מניעה לסיים הליך פלילי בעניינו של תאגיד ללא הרשעה (רע"פ 8487/11 **חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 23.10.12) פסקאות כא' עד כג' לחוות דעתו של כבוד שופט רובינשטיין (כתוארו דאז). יוזכר, שהתיק האמור נדון גם בדיון נוסף בהרכב מורחב של שבעה שופטים במסגרת דנ"פ 8062/12 (פורסם בנבו, 2.4.15) והקביעה האמורה, שבאופן עקרוני ניתן לסיים הליך פלילי בעניינו של תאגיד ללא הרשעה, נותרה בעינה.

61. עם זאת, מן הראוי להדגיש שאי הרשעה של תאגיד היא בגדר חריג מצומצם. ב-רע"פ 1840/12 **עוזר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 30.4.13) (להלן: **עניין עוזר**), נדונו עבירות מס שבוצעו על ידי תאגיד ומנהלו. כאן הועלתה הטענה שיש להימנע מהרשעת התאגיד והטענה נדחתה. בפסקה 6 לחוות דעתו של כבוד השופט הנדל נאמרו הדברים הבאים:

"ברם, יש להבחין בין הענשה לבין האנשה, גם בהחלטה מתי לא להרשיע. נדמה כי יש להחיל את כלל "אי ההרשעה" ביחס לחברה רק באותם מקרים בהם תוצאת

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

ההרשעה אינה עומדת בפרופורציה ומידתיות לנוק שייגרם לחברה. יובהר, כי אם התוצאה של אי הרשעת נאשם (וכמובן הכוונה לבגיר) הינה בגדר חריג, תוצאה כזו כלפי חברה, תחול בגדר חריג מצומצם יותר."

(ההדגשות שלי – ה'א'ש')

62. כמו כן, בעניין עוזר, כבוד השופטת ברק ארז הסכימה עם כבוד השופט הנדל והוסיפה את הדברים הבאים מטעמה:

"כפי שציין חברי, השופט נ' הנדל, הימנעות מהרשעת תאגיד מעוררת קשיים החורגים מאלה שנדונים אגב הימנעות מהרשעה של אדם בשר ודם, ואלה עוד צפויים להיבחן במסגרת דיון נוסף (ראו: דנ"פ 8062/12 מדינת ישראל נ' חברת נמלי ישראל (פורסם בנבו, 3.12.12)). מכל מקום, באשר להיקף השימוש בסמכות להימנע מהרשעת תאגיד – אני מסכימה עם חברי, ואף ביתר שאת. אכן, כללי המשפט הפלילי חלים על תאגידים אך השיקולים שעניינם שיקום והתחשבות בהיבטים אנושיים, המצדיקים הימנעות מהרשעה, הם בעלי משקל מיוחד כאשר הנאשם הוא בן אנוש. על כן, המקרים שבהם יהיה ראוי להימנע מהרשעת תאגיד שנמצא אשם בפלילים, ככל שיהיו כאלה, אמורים להיות נדירים וחריגים ביותר (כשם שגם בהקשרים אחרים יכולה להיות משמעות לאבחנה בין יחידים לתאגידים בתחום המשפט הפלילי, ראו והשוו פסקי דיני ובג"צ 4395/12 דרור כהן נ' פרקליטות מחוז מרכז (פורסם בנבו, 15.11.12))."

(ההדגשות שלי – ה'א'ש')

63. לסיכום, המשקל המצטבר של שלושת הפרמטרים שצוינו לעיל ושמרכיבים את התנאי של האינטרס הציבורי, מחייב השארת ההרשעה על כנה לגבי איתן, יאיר, אבישי וחברת דלק. בעיני, כאשר "סוג" העבירה שבוצעה (חבלה ברשלנות עקב הפרת דיני הבטיחות בעבודה)

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

מלווה ב"מידת אשם" גבוהה בעת ביצועה וב"מידת נזק" גבוהה לקורבן, התוצאה של אי הרשעה היא בלתי מתקבלת על הדעת ותפגע באופן רציני באינטרס הציבורי. לכן, הבקשה של איתן, אבישי, יאיר וחברת דלק לביטול ההרשעה, נדחית.

מתחם העונש ההולם

64. העבירה של חבלה ברשלנות נושאת עונש מקסימלי של 12 חודשים, קרי ברף הנמוך של עבירות העוון. בנסיבות אלה, הנני קובע שמתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי ועד 7 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ובצירוף פיצוי לקורבן וקנס כספי למדינה. המתחם האמור מתיישב גם עם מדיניות הענישה הנוהגת כפי שעלתה בפסיקה שתוארה לעיל בפרק שמתייחס ל"תנאי של האינטרס הציבורי".

65. יובהר שמתחם העונש ההולם שקבעתי לעיל לא מושפע כהוא זה מהשאלה האם העבירה של חבלה ברשלנות שמתבצעת במהלך תאונת עבודה היא "מכת מדינה", או לא. יודגש, אינני מוצא צורך להכריע בשאלה האם תאונות עבודה, באופן כללי, הן בגדר "מכת מדינה", או לא. המתחם האמור הוא בעיניי מתחם העונש הנכון לנסיבות ביצוע העבירה שבפניי זאת במנותק לחלוטין מהשאלה האם האירוע שבפניי הוא חלק מתופעה רחבה יותר של "מכת מדינה".

66. למען השלמות התמונה אציין שאינני מקבל את טענתו של בא כוחו של אבישי שאירוע שבו נפגע עובד במהלך עבודתו ב"ענף התעשייה" הוא אירוע שמצדיק מתחם עונש הולם מקל יותר מאירוע שבו עובד נפגע במהלך עבודתו ב"ענף הבנייה". תאונת עבודה היא תאונת עבודה, יהיה הענף שבוא אירעה התאונה אשר יהיה. כמו כן, לעניין העונש, אין לעשות הבחנה בין מקרה בו אדם נפגע במהלך עבודתו בענף מסוים ונותר עם נזק מסוג מסוים (במקרה שבפניי, 100% נכות לצמיתות), לבין אדם שנפגע במהלך עבודתו בענף אחר ונותר עם אותו סוג נזק. מתחם העונש ההולם בשני המקרים יהיה תמיד זהה.

67. לא התרשמתי שקיימות נסיבות מיוחדות אצל מי מהנאשמים שמצדיקות סטייה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום. הנסיבות האישיות של כל אחד מהנאשמים יילקחו בחשבון בעת קביעת העונש המתאים בתוך מתחם העונש ההולם.

העונש המתאים בתוך מתחם העונש ההולם

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 16-03-12709 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

68. בעת קביעת העונש המתאים בתוך מתחם העונש ההולם בנוגע לאיתן, יאיר, אבישי וראובן, לקחתי בחשבון לקולא את הנתונים שלהלן: העדר עבר פלילי; היותם נשואים ואבות לילדים; את גילם של הנאשמים האמורים כיום כאשר כל אחד מהם נמצא בעשור השביעי לחייו; בנוסף, לקחתי בחשבון את הזמן שחלף ממועד אירוע הנפילה ועד היום, כמעט 8 שנים.
69. כמו כן, לגבי איתן, אבישי ויאיר לקחתי בחשבון לקולא את הנזק המוחשי והקונקרטי שייגרם לכל אחד מהם בתחום התעסוקה בשל השארת ההרשעה על כנה. לבסוף, לגבי אבישי וראובן לקחתי בחשבון לקולא את בעיותיהם הרפואיות כפי שהוסברו במסמכים הרפואיים שהוגשו.
70. מכלול הנסיבות שפורטו לעיל הובילו אותי למסקנה שבכל הנוגע לאיתן, אבישי, יאיר וראובן, ניתן להסתפק במאסר על תנאי ואין צורך להטיל על מי מהם מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות. כאמור, כל אחד מהם יצטרך לשלם קנס למדינה ופיצוי למאג'ד.
71. לגבי חברת דלק, בהיותה תאגיד ולכן לא ניתן להשית עליה מאסר על תנאי, מן הראוי שהקנס והפיצוי שיושטו עליה יהיו משמעותית גבוהים יותר מאלה שיושטו על איתן, אבישי, יאיר וראובן. הקנס המוגדל והפיצוי המוגדל שיושטו על חברת דלק משרתים את אינטרס הגמול לגבי אירוע הנפילה של מאג'ד וכן גם את אינטרס ההרתעה למניעת הישנות מקרים דומים בעתיד.
72. יוזכר, הפיצוי המקסימלי שניתן להשית על כל אחד מהנאשמים הוא 258,000 ₪ (סעיף 77(א) לחוק העונשין). כמו כן, לאור העובדה שהעונש המקסימלי לעבירה של גרם חבלה ברשלנות הוא שנת מאסר, הקנס המקסימלי שניתן להשית על כל אחד מהנאשמים הוא 29,200 ₪ (סעיף 61(א)(2) לחוק העונשין).
73. לפיכך, הנני משית על כל אחד מהנאשמים 1, 2, 3 ו-5 (איתן זילביגר, אבישי הרט, יאיר יחיאל וראובן מתוק) את העונשים הבאים:
- א. שלושה חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך 3 שנים מהיום לא יבצע עבירה לפי סעיף 341 לחוק העונשין.
- ב. כל אחד מהם ישלם פיצוי למאג'ד אבו גאנם בסך של 30,000 ₪ (שלושים אלף ₪). הפיצוי שהוטל על כל אחד מהם ישולם בשישה תשלומים חודשיים שווים ורצופים,

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 12709-03-16 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ'
זילביגר ואח'

כאשר הראשון שבהם עד ליום 1.12.21 והיתרה בראשון לכל חודש שלאחריו. במידה ואחד התשלומים לא ישולם במועד אזי יעמוד מלוא סכום הפיצוי לפירעון מידי.

ג. כל אחד מהם ישלם קנס בסך של 10,000 ₪ (עשרת אלפים ₪) או 20 ימי מאסר תמורתו. הקנס שהוטל על כל אחד מהם ישולם בחמישה תשלומים חודשיים שווים ורצופים כאשר הראשון שבהם עד ליום 1.1.22 והיתרה בראשון לכל חודש שלאחריו. היה ואחד התשלומים לא ישולם במועד אזי יעמוד מלוא סכום הקנס לפירעון מידי.

74. לגבי הנאשמת 4, חברת דלק, הנני משית עליה את העונשים הבאים :

א. חברת דלק תשלם פיצוי למאג'ד אבו גאנם בסך של 120,000 ₪ (מאה ועשרים אלף ₪). הפיצוי ישולם בארבעה תשלומים, הראשון שבהם עד ליום 1.12.21 והיתרה בראשון לכל חודש שלאחריו. היה ואחד התשלומים לא ישולם במועד אזי יעמוד מלוא סכום הפיצוי לפירעון מידי.

ב. חברת דלק תשלם קנס בסך של 20,000 ₪ (עשרים אלף ₪). הקנס ישולם בארבעה תשלומים חודשיים שווים ורצופים כאשר הראשון שבהם עד ליום 1.1.22 והיתרה בראשון לכל חודש שלאחריו. היה ואחד התשלומים לא ישולם במועד אזי יעמוד מלוא סכום הקנס לפירעון מידי.

75. בנוגע לנאשם 3, אבישי הרט, כמצוות סעיף 19א לחוק המהנדסים והאדריכלים, תשי"ח – 1958, המאשימה תעביר העתק הכרעת הדין וגזר הדין למועצת ההנדסה והאדריכלות, וזאת בתוך 30 ימים מהיום.

זכות ערעור תוך 45 ימים.

ניתן היום, ג' תשרי תשפ"ב, 09 ספטמבר 2021, במעמד הצדדים.

הישאם אבו שחאדה, שופט